

Jaarverslag 2015

Inhoudsopgave

1.	De werking van Antwerp Tax Academy.....	5
1.1.	Achtergrond.....	5
1.2.	Doelen	6
1.3.	Onderzoeklijnen.....	7
1.3.1.	Het draagkrachtbeginsel als 'leitmotiv' voor de hervorming van de personenbelasting in de actieve welvaartstaat	7
1.3.2.	Belastingen als instrument ter bevordering van het ondernemerschap	8
1.3.3.	Fiscaal federalisme	9
1.3.4.	Het beheer van het privaat vermogen vanuit fiscaal perspectief.....	10
1.3.5.	Fiscaal (rechts)vergelijkend onderzoek.....	10
1.4.	Ondersteunende faculteiten en instellingen.....	11
1.5.	Organen.....	12
1.5.1.	Directiecomité	12
1.5.2.	Algemene ledenvergadering	13
1.6.	Publiciteit.....	13
2.	Onderzoek.....	13
2.1.	Lopend doctoraatsonderzoek	13
2.2.	In 2015 afgerond doctoraatsonderzoek.....	14
2.3.	Onderzoeksfinanciering.....	14
2.3.1.	Huber & Crommen PhD Research Grant	15
2.3.2.	KPMG PhD Research Grant.....	15
2.3.3.	Deloitte PhD research Grant	15
2.3.4.	PWC Belgium.....	15
3.	Activiteiten	15
3.1.	Studienamiddag: Rekeningrijden	16
3.2.	UCSIA/ATA congres workshop "Taxation and Trust: Legitimizing Redistributive Tax Policies"	16
3.3.	Studiedagen: Overdracht van familiale ondernemingen (1 en 8 oktober 2015)	16
3.4.	Morning lecture: Rulings (18 november 2015) en Residence of companies (25 november 2015)	16
3.5.	Lecture: Global Tax Accounting (10 december 2015)	17
4.	Onderzoeksprojecten	17
4.1.	Toegekende onderzoeksprojecten.....	17
4.1.1.	FWO Project.....	17

Titel: Trusting our institutions: compliance in taxation and the ethics of good governance (Vertrouwen en instituties: belastingplicht en de ethiek van goed bestuur)	17
4.1.2. BOF Project	17
4.1.3. FWO: Postdoctoral Fellow (dr. Werner Vandenbruwaene)	18
4.1.4. Projecten Steunpunt Fiscaliteit en begroting:.....	18
4.1.5. PHD Research grants:	19
4.1.5.1. Huber & Crommen	19
4.1.5.2. KPMG.....	19
4.1.5.3. Deloitte PhD research Grant	19
4.2. Aanvragen voor onderzoeksprojecten	19
4.2.1. SBO – IWT (RESET).....	19
4.2.2. Hercules Project	19
5. Samenwerking	20
6. Financiële situatie.....	20
7. Verdere planning.....	21

1. De werking van Antwerp Tax Academy

1.1. Achtergrond

Het interfacultair instituut voor belastingwetenschap 'Antwerp Tax Academy' (ATA) werd opgericht op 20 november 2012 en is een samenwerking tussen de faculteiten Rechten, Letteren & Wijsbegeerte, Toegepaste Economische Wetenschappen, Politieke en Sociale Wetenschappen en Antwerp Management School.

Het maatschappelijk doel van de Antwerp Tax Academy bestaat in het bevorderen, faciliteren en uitvoeren van multidisciplinair fundamenteel en toegepast wetenschappelijk onderzoek.

De uitbouw van de moderne sociale welvaartsstaat zoals die zich sinds de vorige eeuw heeft voltrokken, heeft ertoe geleid dat de overheid steeds meer wordt bevraagd. Naast het vervullen van klassieke overheidstaken (ordehandhaving, defensie en justitie) komt de overheid om redenen van elementaire sociale rechtvaardigheid ook actief tussen in het herverdelen van de welvaart. Tal van transfermechanismen onder de vorm van belastingen en sociale zekerheidsbijdragen zijn hiervan het bewijs. De overheid werpt zich echter ook op als aanbieder van allerlei collectieve voorzieningen, zoals in de gezondheidssector, in het onderwijs, in de transportsector (openbaar vervoer, wegeninfrastructuur), in de cultuur- en sportinfrastructuur enz. De realisatie van al deze taken vergt enorme budgettaire inspanningen waarbij belastingen een centrale rol vervullen (financiële functie). Samen met de verruimde overheidsfunctie is echter ook de eendimensionale visie op de rol van belastingen geëvolueerd. Naast een zuiver financiële functie worden belastingen ook als beleidsinstrument gehanteerd (regulerende functie). Het fiscale instrumentarium wordt dan gebruikt om een bepaald gedrag van de belastingplichtigen te stimuleren (bijv. investeringen, sparen, tewerkstelling) c.q. te ontmoedigen (bijv. milieuvervuiling, delokalisering van bedrijven). De studie van de belastingen kent daarom zeer uiteenlopende dimensies. Vragen zoals “wanneer belastingen heffen?” en “welke belastingen heffen?”, behoren tot de leer van de openbare financiën. Vragen zoals “hoe de belastingen vestigen en invorderen?” en “welke waarborgen toekennen aan de belastingheffende overheid resp. aan de belastingplichtigen?” worden gerekend tot de rechtswetenschap.

Maar ook nog andere disciplines zoals psychologie, ethiek, geschiedenis, economie en sociologie zijn geïnteresseerd in de belasting. Vooral de niet-financiële functies van de belastingen wekken deze interesse.

Deze multifocale benadering van belastingen vormt samengevat de belastingwetenschap, die dienstig kan zijn bij het doorgronden van de fiscale kennis- en beleidsvragen waarmee de hedendaagse samenleving wordt geconfronteerd.

De globalisering van het economisch verkeer, een toenemende mobiliteit van bedrijven en personen met de daaraan verbonden problemen van migratie en integratie van bevolkingsgroepen, de meergelaagdheid van de samenlevingsstructuren als gevolg van o.m. de uitbouw en verdieping van (bestaande) (supra)nationale structuren (bijv. de Europese Unie, de federalisering van nationale staatsverbanden), de solidariteit tussen staten, bevolkingsgroepen en individuen binnen deze

gewijzigde structuren, vormen slechts enkele van de zovele uitdagingen en evoluties waarmee de belastingwetenschap te maken heeft.

Antwerp Tax Academy wil een interfacultair onderzoeksplatform bieden om de fiscale onderzoeksinspanningen vanuit een multidisciplinaire invalshoek te consolideren en verder uit te bouwen.

Het wil in de eerste plaats een ontmoetingsplaats bieden voor academici verbonden aan de Universiteit Antwerpen om hun fiscaal onderzoek beter op elkaar af te stemmen en om de multifocale dimensie ervan scherper te stellen. Het wil voorts een hefboom bieden om de samenwerking met andere binnenlandse en buitenlandse fiscale onderzoeksinstellingen (verder) uit te bouwen. Tenslotte wil het een forum bieden voor overleg en samenwerking met beleidsverantwoordelijken en voor valorisatie en verspreiding (door lezingen en vormingsprogramma's) van de bereikte onderzoeksresultaten.

Het interfacultair instituut is thans administratief verankerd in de faculteit Rechten.

1.2. Doelen

Antwerp Tax Academy, als een multidisciplinair en interfacultair instituut voor fiscale studies, heeft de volgende doelstellingen:

- het leveren van een bijdrage aan de belastingwetenschap (s.l.) en derhalve aan de samenleving door fundamenteel en toegepast wetenschappelijk onderzoek, academische vorming en wetenschappelijke dienstverlening op het domein van de belastingen in de ruime zin van het woord;
- op een georganiseerde en gebundelde wijze meer zichtbaarheid geven aan de inspanningen die op het vlak van onderzoek, vorming en dienstverlening reeds door de verschillende onderzoeksgroepen, faculteiten, departementen en medewerkers werden geleverd op het terrein van de fiscaliteit;
- zorgen voor duidelijke externe erkenning, zowel internationaal als nationaal, van de fiscale deskundigheid en capaciteiten die aanwezig zijn aan de Universiteit Antwerpen en aan de Antwerp Management School;
- mobiliseren en versterken van het aanwezige potentieel aan onderzoekers en deskundigheid met het oog op het vormen van een voldoende kritische massa om de Universiteit Antwerpen en Antwerp Management School volwaardig te laten participeren in belangrijke internationale en nationale onderzoeksprogramma's;
- bieden van een onafhankelijk, open en pluralistisch academisch platform waar ook wetenschappers van buiten de Universiteit Antwerpen en de Antwerp Management School terecht kunnen voor multidisciplinair fiscaal onderzoek;
- zorgen voor een duidelijk institutioneel academisch aanspreekpunt voor externen (individuele onderzoekers alsook onderzoeksinstellingen) op zoek naar onderzoek, vorming of dienstverlening; het ontwikkelen en ondersteunen van specifieke vormingsinitiatieven op fiscaal vlak; het instandhouden en activeren van een open en levensbeschouwelijk pluralistisch platform voor samenwerking tussen het academische milieu (universiteiten, hogescholen) en de samenleving (overheden, bedrijven, belangengroeperingen enz.).

1.3. Onderzoeklijnen

Momenteel is Antwerp Tax Academy gericht op vijf onderzoeklijnen. In 2015 werden de vierde en de vijfde onderzoeklijn aan de drie reeds bestaande onderzoeklijnen toegevoegd (zie punt 1.3.4 en punt 1.3.5).

1.3.1. Het draagkrachtbeginsel als 'leitmotiv' voor de hervorming van de personenbelasting in de actieve welvaartstaat

De wetgever heeft bij de hervorming van de wetgeving inzake de inkomstenbelastingen in 1962 duidelijk rekening willen houden met de draagkracht van de belastingplichtige. Deze ambitie stond vooral centraal bij de uitwerking van de personenbelasting. Genoemde belasting werd immers sindsdien geheven op de globale inkomsten, ongeacht de aard ervan en de cumulatieve belasting van de inkomsten van echtgenoten werd veralgemeend.

De wetgever ging uit van de gedachte dat een rechtvaardige lastenverdeling niet behoorlijk kon worden gerealiseerd indien enkel rekening werd gehouden met het fiscaal draagvermogen van het individu. Het gezin werd gezien als een economische eenheid, en derhalve werd, ter beoordeling van de draagkracht van de belastingplichtige, de samenstelling van zijn gezin in aanmerking genomen. Dit uitte zich o.m. in de verhoging van het belastingvrij minimum en een progressieve reductie op basis van het aantal familieleden ten laste. Op grond van voormeld beginsel werd ook de invoering gerechtvaardigd van de progressie van de tarieven in de personenbelasting. Wel werd erover gewaakt dat deze progressie niet zo hoog werd opgevoerd dat zij zou leiden tot een inkomensnivellering i.p.v. tot enkel een billijke aanpassing van de belastingdruk aan het werkelijke draagvermogen. Ook de omstandigheid dat de personenbelasting in principe wordt geheven op een netto-grondslag, geeft uiting aan het draagkrachtbeginsel.

Over de jaren heen is het Wetboek inkomstenbelastingen echter veelvuldig gewijzigd, met als gevolg dat van de oorspronkelijke bedoeling een eenvoudige belasting te ontwikkelen, weinig terecht is gekomen en dat van de eerbiediging van het draagkrachtbeginsel steeds minder sprake is. Dit rechtvaardigt de vraag of ons huidige stelsel *in globo* nog beantwoordt aan het grondwettelijk gewaarborgd gelijkheidsbeginsel, waarvan het draagkrachtbeginsel kan worden beschouwd als een uitloper. De zware fiscale druk op inkomsten uit arbeid vergeleken met de fiscale druk op andere inkomsten, vormt hiervan een schoolvoorbeeld. De belastingdruk voor loontrekkenden in ons land – al jaren de hoogste ter wereld – neemt ten opzichte van andere landen niet af, maar toe. Verder hebben de verschillende aanpassingen aan het Wetboek inkomstenbelastingen sinds 1962 ertoe geleid dat de Belgische inkomstenbelastingen hopeloos ondoorzichtig en ingewikkeld zijn geworden en rijst de vraag door welke basisopties de inkomstenbelastingen thans worden beheerst.

Belastingplichtigen hebben het steeds moeilijker om de logica van het systeem te doorgronden, zij worden geconfronteerd met talloze snel wijzigende, moeilijk te begrijpen fiscale regeltjes waarvan de samenhang en logica vaak ver te zoeken is. Belastingplichtigen dreigen hierdoor steeds meer te vervreemden van het fiscaal regime waaraan zij worden onderworpen. Een gevolg is dat zij steeds

minder begrip kunnen opbrengen voor de zinvolheid van de forse financiële inspanning die jaarlijks van hen wordt verwacht.

De personenbelasting vandaag vertoont fundamentele onevenwichten die vragen om een meer grondige hervorming.

Opdat een degelijke hervorming op een voldoende ruim (maatschappelijk) draagvlak zou kunnen rusten, is voorafgaandelijk een grondig debat vereist dat rust op interdisciplinair fundamenteel onderzoek. Zo moet o.m. opnieuw de vraag worden gesteld of de oorspronkelijke basisopties inzake de personenbelasting (nl. een eenvoudige, efficiënte en rechtvaardige belasting naar draagkracht) nog wel als valabel kunnen worden beschouwd. Indien het draagkrachtbeginsel niet meer als een aanvaard uitgangspunt wordt beschouwd, rijst de vraag volgens welk(e) beginsel(en) de personenbelasting dan wel gestalte moet krijgen. Wordt het draagkrachtbeginsel daarentegen nog wel aanvaard, dan rijst de vraag of draagkracht beoordeeld moet worden op individuele basis (per belastingplichtige) dan wel rekening houdende met al dan niet juridisch gestructureerde samenlevingsvormen (bijv. feitelijke samenwoning, wettelijke samenwoning, huwelijk, enz.). Voorts rijst de vraag of vanuit het draagkrachtprincipe het nog kan worden verantwoord dat in de personenbelasting de verschillende soorten inkomsten zo uiteenlopend worden belast. Vergelijk daartoe bijv. de belasting op de roerende inkomsten en bepaalde onroerende inkomsten met de belastingdruk op inkomsten uit arbeid.

Beperkt de vaststelling van de draagkracht zich tot de “draagkracht” geput uit inkomen (ongeacht de oorsprong ervan: arbeid of vermogen), of moet ook rekening worden gehouden met het volledige vermogen van de belastingplichtigen, ook als dat geen inkomen genereert? Moet bij de vaststelling van de draagkracht naast het inkomen en/of vermogen eventueel nog rekening worden gehouden met andere factoren (bijv. de koppeling van draagkracht aan cognitieve capaciteiten, enz.)?

1.3.2. Belastingen als instrument ter bevordering van het ondernemerschap

De vennootschapsbelasting is in een erg open economie zoals de Belgische, een belangrijke parameter waarmee multinationale ondernemingen rekening houden bij het lokaliseren van hun investeringsbeslissingen. Tussen de verschillende lidstaten van de Europese Unie is echter een fiscale concurrentie waar te nemen waaraan ook België niet ontsnapt en zelfs effectief participeert. In dit verband kan o.m. worden gedacht aan de invoering van de aftrek voor risicokapitaal (de zgn. notionele interestaftrek), de aftrek voor octrooi-inkomsten, de aanpassing van het stelsel van de definitief belaste inkomsten, de uitbouw van een cel Fiscaliteit van buitenlandse investeringen. Naast de aantrekkelijkheid van het belastingstelsel (tarieven, belastbare grondslag, enz.) en de duurzaamheid en eenvoud (rechtszekerheid) van dit stelsel, is ook een performante administratieve omkadering (organisatie van de fiscale administratie) van cruciaal belang.

Een toenemende concurrentie houdt echter het gevaar in van een negatieve spiraal aan fiscale maatregelen (*‘race to the bottom’*).

De concurrentiepositie van België als investeringsland – mede als gevolg van de toenemende fiscale concurrentie tussen lidstaten – staat sterk onder druk. Dit rechtvaardigt de vraag of er nood is aan een grondige hervorming van de huidige vennootschapsbelasting.

Ook op dit terrein is een grondig onderbouwd debat vereist over de uitgangspremissen.

Zo rijst o.m. de vraag welke fiscale beleidsstrategieën (of combinaties ervan) de voorkeur verdienen: nichegerichte stimulering versus lineaire stimulering van ondernemingsactiviteiten (o.m. onderscheid naar aard van activiteit; bijv. filmindustrie, coördinatiecentra, holdingactiviteiten, Research & Development (bijv. octrooiaftrek), 'treasury centers' (bijv. notionele interest aftrek), als investeringsland voor derde (groei)landen (inz. BRIC)), dan wel eerder naar omvang van ondernemingen (zeer grote ondernemingen, grote tot middelgrote ondernemingen, kleine ondernemingen)? Deze vraag houdt ook verband met de problematiek van de fiscale concurrentie en competitie binnen EU en buiten EU.

Welke rol kan en zou de vennootschapsbelasting moeten vervullen bij het stimuleren van een maatschappelijk verantwoord ondernemen (duurzaamheid – milieu – mobiliteit)?

Is de fiscale scheef trekking/verhouding tussen de financiering van de ondernemingsactiviteit met vreemd vermogen resp. eigen vermogen (notionele interest aftrek, roerende voorheffing, ...) wel verantwoord? Is er nood aan specifieke fiscale stimulering van het ondernemen middels eigen vermogen?

Welke houding moet worden ingenomen ten aanzien van een toenemende mobiliteit van ondernemingen? Onder welke voorwaarden zijn maatregelen zoals exitbelastingen bij emigratie van vennootschappen mogelijk (uiteraard binnen de grenzen hiertoe vanuit EU-oogpunt opgelegd)?

Wat is het meest gepaste verband of de meest gepaste onderlinge verhouding tussen de uitoefening van een ondernemingsactiviteit resp. in personenbelasting en de vennootschapsbelasting? Is het zinvol de strikte scheiding tussen personenbelasting en vennootschapsbelasting aan te houden of is er ruimte om die scheiding te temperen (bijv. middels fiscale transparantie)?

Is het onderscheid in fiscale behandeling van economische activiteiten resp. door non-profit instellingen, social profit- en profitinstellingen gerechtvaardigd? Is het met andere woorden zinvol om de strikte scheiding tussen rechtspersonenbelasting en vennootschapsbelasting aan te houden of is er ruimte om een gemengd regime in te voeren?

1.3.3. Fiscaal federalisme

Onder de druk van de financiële en daaropvolgende economische crisis lijkt in de EU, en meer in het bijzonder in de Eurozone, een toegenomen behoefte aan verdere integratie op fiscaal en begrotingstechnisch vlak. Deze vaststelling rechtvaardigt vragen over het al dan niet afstaan van 'fiscale' soevereiniteit door de lidstaten ten gunste van de EU resp. de Eurozone.

Moet de versterking van de economische en monetaire unie binnen de Europese Unie, en meer specifiek binnen de eurozone, effectief leiden tot een grotere inspraak op Europees niveau bij de uitoefening door de lidstaten van hun eigen fiscale bevoegdheden? Zo ja, tot hoever is men bereid deze verdergaande inspraak vanuit Europa toe te laten en hoe verhoudt dit alles zich tot het zgn. subsidiariteitsprincipe?

Veronderstelt een monetaire unie ook dat (op termijn) meer moet worden geraakt aan de nationale fiscale soevereiniteit zelf van de lidstaten en tot de invoering van regelrechte Europese belastingen? Ten slotte roept de ontwikkeling naar meer regionale autonomie binnen de EU-lidstaten, vragen op over de mogelijkheden tot en de grenzen aan de verkaveling van fiscale bevoegdheden over meerdere bestuursniveaus en naar de wijze waarop bestuursrechtelijke verzelfstandigingsprocessen fiscaal het meest optimaal kunnen worden afgewikkeld.

1.3.4. Het beheer van het privaat vermogen vanuit fiscaal perspectief

Binnen deze vierde onderzoekslijn focust het onderzoek vanuit een multidisciplinaire invalshoek (juridisch, sociologisch, economisch en ethisch) op de fiscale aspecten van het privaat vermogen vanuit het perspectief van de eigenaar.

Eenzijds is het onderzoek gericht op het fiscale statuut van het privaat vermogen gedurende het leven. Het onderzoek richt zich daarbij in eerste instantie op de fiscale gevolgen van het verwerven van vermogen. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de fiscale behandeling van het beheer van het vermogen.

Anderzijds richt het onderzoek zich op de fiscale behandeling van de overdracht van vermogen. Via het fiscaal regime van de overdracht van het vermogen geeft de fiscale wetgever immers een bijzondere, vaak eigen, kijk op traditionele concepten als gezin en vermogen. Zo stimuleert de fiscale wetgever via tal van technieken (categorieën erfgenamen, gelijkstellingen, vrijstellingen en verminderingen) de gezinsvorming. Te denken valt aan het fiscaal statuut van partnerrelaties of aan de fiscale behandeling van zorgrelaties. Via vrijstellingen en verminderingen bij de overdracht van bepaalde vermogensbestanddelen beïnvloedt de fiscale wetgever ook de wijze van samenstelling van het vermogen. Te denken valt hier aan de fiscale behandeling van familieondernemingen, maar evenzeer aan de vrijstelling op de vererving van de gezinswoning.

1.3.5 Fiscaal (rechts)vergelijkend onderzoek

In de vijfde en laatste onderzoekslijn van Antwerp Tax Academy staat de (rechts)vergelijkende methode centraal. Deze onderzoekslijn heeft twee stromen.

1. Een eerste stroom onderzoekt volgens de (rechts)vergelijkende methode lokale, regionale, nationale, Europese en internationale fiscale knelpunthema's. Daarbij wordt vooral aandacht besteed aan structurele verschillen en gelijkenissen tussen belastingssystemen. Onder meer de volgende thema's komen aan bod: statuut van de algemene rechtsbeginselen, interpretatiemethoden, maatregelen tegen agressieve fiscale planning, stimuli voor onderzoek en ontwikkeling, fiscale autonomie van lokale overheden en de overheid als belastingplichtige.

Vanuit een multidisciplinaire invalshoek (juridisch, economisch, sociologisch, filosofisch, psychologisch of historisch) wordt onderzocht hoe verschillende belastingssystemen verklaard kunnen worden, en worden nieuwe inzichten en oplossingen gezocht.

Het rechtsvergelijkend onderzoek draagt ook bij tot de vier andere onderzoekslijnen van Antwerp Tax Academy (namelijk het draagkrachtsbeginsel, de belastingen als instrument ter bevordering van het ondernemerschap, het fiscaal federalisme en het beheer van het privaat vermogen).

2. Een tweede stroom onderzoekt de functies van de rechtsvergelijkende methode in *fiscalibus*. Waartoe dient deze methode?

Ten eerste wordt in de rechtsleer aangenomen dat rechtsvergelijking toelaat het eigen recht beter te kennen, omdat op deze manier het referentiekader ruimer wordt. Aldus worden nieuwe invalshoeken gevonden voor de verbetering van het eigen recht.

Ten tweede wordt vastgesteld dat de nationale belastingssystemen onvoldoende op elkaar zijn afgestemd. Dit leidt tot coördinatieproblemen (bv. afbreuk aan draagkrachtbeginsel, dubbele belasting, ruimte voor agressieve fiscale planning). Fiscale rechtsvergelijking laat toe om het belastingstelsel van andere landen beter te kennen, zodat de systemen beter op elkaar afgestemd kunnen worden.

Ten slotte is minder duidelijk of rechtsvergelijking ook een verdergaande rol kan hebben. Zo kan worden vastgesteld dat het Europees Hof steeds vaker uitgebreid beroep doet op de rechtsvergelijkende methode om de draagwijdte van de in het EVRM bepaalde grondrechten te beoordelen. Daarnaast doen ook nationale hoven in meerdere of mindere mate beroep op de rechtsvergelijkende methode om het eigen belastingrecht te interpreteren.

Onderzocht wordt hoe ver de functies reiken van de rechtsvergelijkende methode. Wat zijn de mogelijkheden en de grenzen?

1.4. Ondersteunende faculteiten en instellingen

Faculteit Rechten:

- Onderzoeksgroep Onderneming & Recht
- Onderzoeksgroep Overheid & Recht
- Onderzoeksgroep Persoon & Vermogen

Faculteit Toegepaste Economische Wetenschappen:

- Departement Accounting en Financiering
- Departement Algemene Economie
- Departement Marketing
- Departement Engineering Management

Faculteit Letteren en Wijsbegeerte:

- Centrum voor Ethiek - Departement Wijsbegeerte
- CLiPS (Computational Linguistics & Psycholinguistics)
- Departement Vertalers en Tolken
- TricS (Translation, Interpreting & Intercultural Studies)

Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen

- Centrum voor Sociaal Beleid Herman Deleeck

Antwerp Management School

1.5. Organen

1.5.1. Directiecomité

Jo Badisco, Faculteit Letteren en Wijsbegeerte, Centrum voor Ethiek (vanaf 1 december 2015)

Renate Barbaix, Faculteit Rechten

Linda Brosens, Faculteit Rechten

Bart Cambré, Antwerp Management School

Bea Cantillon, Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen – Centrum Sociaal Beleid

Bruno De Borger, Faculteit Toegepaste Economische Wetenschappen

Marc De Ceuster, Faculteit Toegepaste Economische Wetenschappen en Antwerp Management School

Marc Deloof, Faculteit Toegepaste Economische Wetenschappen en Antwerp Management School

Eddy Laveren, Faculteit Toegepaste Economische Wetenschappen en Antwerp Management School

Willem Lemmens, Faculteit Letteren en Wijsbegeerte, Centrum voor Ethiek

Paul Matthyssens, Antwerp Management School

Bruno Peeters, Faculteit Rechten - voorzitter Antwerp Tax Academy

Nicole Plets, Faculteit Rechten

Rik Smet, Faculteit Rechten

Jos Thys, Antwerp Management School (tot 31 december 2015)

Jerôme van der Have, Faculteit Letteren en Wijsbegeerte, Centrum voor Ethiek (tot 30 november 2015)

Anne Van de Vijver, Faculteit Rechten

Luc Van Liedekerke, Faculteit Letteren en Wijsbegeerte, Centrum voor Ethiek, Departement Management (Toegepaste Economische Wetenschappen)

Jacques Vanneste, Faculteit Toegepaste Economische Wetenschappen

Leona Van Vaerenbergh, Faculteit Letteren en Wijsbegeerte

Gerlinde Verbist, Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen – Centrum Sociaal Beleid

1.5.2. Algemene ledenvergadering

Ten minste eenmaal per jaar komt de Algemene ledenvergadering samen voor reflectie over het te voeren en gevoerde onderzoeksbeleid. Daarbij worden de verschillende activiteiten van het voorbije jaar besproken en worden de initiatieven die reeds genomen zijn of zullen worden genomen voor het komende jaar overlopen. Hier wordt ook gereflecteerd over de verwezenlijkingen van Antwerp Tax Academy. Dit betreft de vormingsactiviteiten, studiedagen, publicaties, onderzoeksprojecten, doctoraten, samenwerkingen en dergelijke meer.

Tijdens de algemene ledenvergadering worden ook de bestaande onderzoekslijnen en mogelijke nieuwe onderzoekslijnen besproken.

1.6. Publiciteit

Antwerp Tax Academy kan voor de financiering van haar activiteiten rekenen op giften, op de financiële ondersteuning van sponsors en op de inkomsten uit studieactiviteiten en uit onderzoeksopdrachten.

Voor de praktische organisatie van haar studiedagen doet ATA beroep op de diensten van het CBR (Centrum voor Beroepsvervolmaking Rechten) van de Faculteit Rechten. Zij nemen, tegen betaling, de praktische organisatie voor hun rekening en zorgen eveneens voor de publiciteit in de vorm van flyers en nieuwsberichten.

Naast dit alles heeft ATA ook een webpagina (www.antwerptaxacademy.be) met een overzicht van de werking, het doel, de achtergrond, de leden, het onderzoek, de activiteiten en het nieuws van ATA. Er worden ook hyperlinks gebruikt voor verwijzing naar verschillende artikels over ATA die in de pers verschenen zijn.

2. Onderzoek

2.1. Lopend doctoraatsonderzoek

Per 31 december 2015 heeft ATA negen lopende doctoraten.

- **Fiscale verdragsbevoegdheden in een federale staatsstructuur**

Doctoraatsonderzoek van Rik Smet onder het promotorschap van Prof. dr. Bruno Peeters. Gestart in juli 2015.

- **Datamining voor het detecteren van fiscale fraude**

Doctoraatsonderzoek van Jellis Vanhoeyveld onder het promotorschap van prof. dr. ir. David Martens en prof. dr. Bruno Peeters. Gestart in januari 2015.

- **Trusting our institutions: compliance in taxation and the ethics of good governance**

Doctoraatsonderzoek van Jo Badisco onder het promotorschap van Willem Lemmens, Bruno Peeters en Luc van Liedekerke. Gestart in november 2014. Vanaf 1 december 2015 werd Jo Badisco, in opvolging van Jérôme van der Have, op dit project aangesteld.

- **Eenjarigheid in het belastingrecht**

Doctoraatsonderzoek van Gert Van Dyck onder het promotorschap van prof. dr. Bruno Peeters en met de steun van de KPMG PhD Research Grant. Gestart in november 2014.

- **De strafrechtelijke handhaving van fiscale verplichtingen: een kritische analyse vanuit rechtsvergelijkend oogpunt**

Doctoraatsonderzoek van Jef Van Eynhoven onder het promotorschap van prof. dr. Bruno Peeters. Gestart in april 2014.

- **Sales Promotion Schemes and VAT**

Doctoraatsonderzoek van Nathalie Wittock onder het promotorschap van Prof. dr. Bruno Peeters en met de steun van een Deloitte-onderzoeksbeurs. Gestart in maart 2013.

- **Tax residence of companies as a connecting factor (revisited) from a national and international perspective.**

Doctoraatsonderzoek van Linda Brosens onder het promotorschap van Prof. dr. Nicole Plets. Gestart in juli 2011.

- **De l'inopposabilité d'actes juridiques au fisc, étude positive et prospective dans les principes du droit fiscal belge et à la lumière d'ordres juridiques voisins ou supranationaux**

Doctoraatsonderzoek van Aymeric Nollet onder het promotorschap van Prof. dr. Marc Bourgeois en Prof. dr. Bruno Peeters (copromotor, dubbeldoctoraat met de universiteit Luik). Gestart in 2010.

- **De fiscaal-juridische analyse van geregementeerde instellingen voor collectieve belegging (IBC's) naar Belgisch recht in een Europese context**

Doctoraatsonderzoek van Evelyne Verstraelen onder het promotorschap van Prof. dr. Bruno Peeters. Gestart in oktober 2009.

2.2. In 2015 afgerond doctoraatsonderzoek

In 2015 vonden geen doctoraatsverdedigingen plaats.

Voor een overzicht van de vóór 2015 verdedigde doctoraten wordt verwezen naar de website van ATA.

2.3. Onderzoeksfinanciering

Antwerp Tax Academy zet projecten op in samenwerking met financierende instanties om de belastingwetenschap op de kaart te zetten. Hieronder volgt een lijst van de projecten die onder ATA werden opgestart.

2.3.1. Huber & Crommen PhD Research Grant

In juni 2014 kon ATA de steun van het advocatenkantoor Huber & Crommen verwerven. Met deze middelen kon het doctoraatsonderzoek van de heer Jef Van Eyndhoven onder het promotorschap van Prof. dr. Bruno Peeters gefinancierd worden. Jef Van Eyndhoven is verbonden aan de faculteit Rechten en zal gedurende vier jaar rechtsvergelijkend onderzoek doen naar de strafrechtelijke handhaving van fiscaalrechtelijke verplichtingen. Hij combineert dit onderzoek met zijn beroep als advocaat bij voornoemd kantoor.

2.3.2. KPMG PhD Research Grant

Het bedrijfsleven en het hoger onderwijs vinden elkaar steeds vaker, ook in de humane wetenschappen. Zo financiert KPMG Belastingconsulenten de Universiteit Antwerpen voor een doctoraatsstudie binnen het domein van het fiscaal recht.

Met het door KPMG Belastingconsulenten ter beschikking gesteld budget is Gert Van Dyck in november 2014 als onderzoeker aangeworven om een doctoraat voor te bereiden. Hij is alumnus van de Master fiscaal recht van UAntwerpen en werkzaam als consultant bij KPMG. Prof. dr. Bruno Peeters is promotor.

2.3.3. Deloitte PhD research Grant

ATA kon financiële steun verwerven van Deloitte om twee jonge talenten in te schakelen in het belastingonderzoek en -onderwijs aan de faculteit rechten.

De steun van Deloitte Belastingconsulenten betreft in eerste instantie het fundamenteel fiscaal onderzoek binnen de faculteit rechten. Met deze financiering kan de faculteit rechten van de Universiteit Antwerpen voor vier jaar mevrouw Nathalie Wittock aanstellen als doctoraatsonderzoeker onder het promotorschap van Prof. dr. Bruno Peeters. Mevrouw Wittock is alumnus van de Master fiscaal recht van UAntwerpen. Zij combineert de Deloitte PhD Grant met haar activiteit als fiscaal advocaat verbonden aan het advocatenkantoor Laga.

2.3.4. PWC Belgium

PWC Belgium sponsort het fiscaal onderwijs aan de Faculteit Rechten van de Universiteit Antwerpen. De steun komt in het bijzonder de Master Fiscaal Recht ten goede zoals die reeds meer dan 20 jaar succesvol in Antwerpen wordt georganiseerd. Met deze financiële steun onderschrijft PWC het belang van degelijk fiscaal onderricht en onderzoek en stelt het de opleiding in staat in eerste instantie Bram Le Bruyn en vervolgens Kristof Wuyts (beiden alumnus UAntwerpen) als onderwijsmedewerkers aan te trekken. Op donderdag 4 november 2015 werd deze samenwerking officieel ingehuldigd.

3. Activiteiten

De programma's van de verschillende activiteiten kunnen worden geraadpleegd in bijlage.

3.1. Studienamiddag: Rekeningrijden

Op 12 februari 2015 vond een studienamiddag plaats met betrekking tot rekeningrijden. ATA organiseerde de studienamiddag, vooral getrokken door Prof. De Borger, met logistieke ondersteuning van het CBR (Centrum voor Beroepsvervolmaking in de Rechten).

Sprekers op deze studienamiddag waren Prof. dr. Bruno Peeters (UA), Prof. dr. Bruno De Borger (UA), dr. Maria Börjesson (KTH Royal Institute of Technology, Stockholm), dr. Inge Mayeres (VITO), Johan Schoups (secretaris-generaal Viapass), Alain François (advocaat balie Brussel) en Veerle Coussée (VAT director, KPMG).

3.2. UCSIA/ATA congres workshop “Taxation and Trust: Legitimizing Redistributive Tax Policies”

Als openingssessie van het UCSIA/ATA congres “Taxation and Trust: Legitimizing Redistributive Tax Policies” van 6 tot 8 mei 2016, organiseerden UCSIA/ATA op 6 mei een lezing van professor Eric Kirchler en professor Allison Christians.

ATA heeft Intersentia gecontacteerd. Een aantal bijdragen van het congres zullen gebundeld worden en gepubliceerd in een boek dat na de zomer van 2016 zal verschijnen.

3.3. Studiedagen: Overdracht van familiale ondernemingen (1 en 8 oktober 2015)

Op 1 en 8 oktober 2015 organiseerde ATA twee studiedagen over de overdracht van familiebedrijven, waarin de vierde onderzoekslijn van ATA in de kijker werd gezet.

Dit programma behandelde onderwerpen als de burgerrechtelijke aandachtspunten, de fiscaalrechtelijke aandachtspunten, de vennootschapsrechtelijke aandachtspunten, personenbelasting, vennootschapsbelasting, BTW en registratierechten.

Het programma van de eerste dag focuste op de overdracht vanuit het perspectief van de ondernemer. De tweede dag bekeek de overdracht vanuit het perspectief van de onderneming. Een vijftienstigtal personen was ingeschreven; ongeveer zestig deelnemers volgden beide sessies. Het CBR verzorgde de logistieke ondersteuning.

3.4 Morning lecture: Rulings (18 november 2015) en Residence of companies (25 november 2015)

In het programma van het eerste semester van de master-na-masteropleiding Fiscaal Recht werden voor het opleidingsonderdeel ‘Comparative Tax Law’ twee gastcolleges opengesteld voor het bredere publiek, mits betaling van een zeer bescheiden inschrijvingsbedrag.

Op 18 november 2015 gaf Prof. dr. Elly Van de Velde (UHasselt, UAntwerpen) en overzicht van de verschillende systemen van *tax rulings*.

De sprekers op de morning lecture van 25 november 2015 waren Prof. dr. Daniel Smit (Tilburg Universiteit) en dra. Linda Brosens. Zij hadden het over de reglementering rond de fiscale woonplaats van ondernemingen in België en Nederland.

Voor beide *morning lectures* werd een behoorlijke opkomst genoteerd.

3.5 Lecture: Global Tax Accounting (10 december 2015)

Naar analogie met bovenstaande *morning lectures* werd in het kader van het opleidingsonderdeel 'Grondige Studie Boekhoudecht' een aantal gastcolleges georganiseerd, waarvan er één werd opengesteld voor een ruimer publiek.

Koen De Graeve, Senior Director bij PwC Tax Consultants, gaf een lezing met als titel "Tax Accounting: how do multinationals report income taxes in their (consolidated) financial statements (IFRS/US GAAP)?"

4. Onderzoeksprojecten

4.1. Toegekende onderzoeksprojecten

4.1.1. FWO Project

Titel: Trusting our institutions: compliance in taxation and the ethics of good governance (Vertrouwen en instituties: belastingplicht en de ethiek van goed bestuur)

Promotoren: Wim Lemmens, Bruno Peeters en Luc Van Liedekerke

Dit project wordt betoelaagd door het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen, na selectie door het bevoegde FWO-expertenpanel.

Doctoraatsbursaal Jérôme van der Have, master in het Fiscaal en Notarieel Recht (Universiteit Leiden), werd op het project aangeworven om het onderzoek uit te voeren. onder promotorschap van prof. dr. Lemmens, prof. dr. Peeters en prof. dr. Van Liedekerke. Vanaf 1 december 2015 nam Jo Badisco, master in de Filosofie en Bachelor in de Accountancy en de Fiscaliteit, de taken van Jérôme van der Have over.

Periode: 01/01/2015 – 31/12/2018

4.1.2. BOF Project

Titel: Datamining voor het detecteren van fiscale fraude

Promotoren: Prof. dr. David Martens en Prof. dr. Bruno Peeters

Als verdere uitwerking van het onderdeel 'Datamining' uit het SBO projectvoorstel, werd in 2014 een projectvoorstel voor het Bijzondere Onderzoeksfonds (BOF) van de Universiteit Antwerpen ingediend. De beurs werd verworven. Doctoraal onderzoeker Jellis Vanhoeyveld, verbonden aan de faculteit TEW, departement Engineering Management, werd op het project aangeworven en is zijn onderzoek gestart op 1 januari 2015.

Periode: 1/01/2015 – 31/12/2018

4.1.3. FWO: Postdoctoral Fellow (dr. Werner Vandenbruwaene)

Titel: The role of (constitutional) courts in fiscal governance: the balanced budget requirement (De rol van (constitutionele) rechters in budgettaire zaken: de vereiste van begrotingsevenwicht)

Promotoren: Prof. dr. Patricia Popelier en Prof. dr. Bruno Peeters

Periode 01/10/2015-30/09/2018

4.1.4. Projecten Steunpunt Fiscaliteit en begroting:

In uitvoering van het meerjarenplan van het Steunpunt Fiscaliteit en Begroting en het kortetermijnonderzoek werden twee juridische onderzoekstrajecten toegewezen aan een consortium waar UAntwerpen oorspronkelijk niet bij betrokken was. Door de terugtrekking van een van de partners, werd in oktober 2014 UAntwerpen gevraagd om als partner bij het consortium aan te sluiten. Meer bepaald werd het consortium uitgebreid met de aan ATA verbonden professoren Bruno Peeters en Nicole Plets, die de verantwoordelijke promotoren werden voor het traject A2B "Hervorming van successierechten" en B2 "Fiscale stimuli in de personenbelasting ter bevordering van gezinsgeïntegreerde ouderenzorg". Voor de uitvoering van beide projecten werden twee wetenschappelijk medewerkers aangeworven.

Deelproject 1:

Titel: De hervorming van de successierechten

Promotoren: Bruno Peeters en Nicole Plets

Voor de uitvoering van dit project werd wetenschappelijk medewerker Kathleen De Troeyer, alumna van de Master fiscaal recht van UAntwerpen en docent fiscaliteit bij Thomas More, aangeworven.

Periode: oktober 2014 - september 2015

Het onderzoeksrapport is opgeleverd en beschikbaar op de website van het Steunpunt en van ATA.

De steunpunten zijn aflopend, maar uitzonderlijk is een maand verlenging verkregen voor het Steunpunt Fiscaliteit en Begroting over een bijkomende deelaspect, de verzekeringsgift. Kathleen De Troeyer zal opnieuw aangeworven worden voor de maand januari 2016. In februari 2016 zal het rapport opgeleverd worden.

Deelproject 2:

Titel: Fiscale stimuli in de personenbelasting ter bevordering van de gezinsgeïntegreerde ouderenzorg.
Promotoren: Bruno Peeters en Nicole Plets

Voor de uitvoering van dit project werd Rik Smet aangeworven. Hij is master in het Fiscaal recht en onderzoeker aan UAntwerpen sinds september 2013.

Periode: oktober 2014 – september 2015

Het onderzoeksrapport is opgeleverd en beschikbaar op de website van het Steunpunt en van ATA.

Bijkomende deelonderzoeken:

- Decretale bevestiging gewestelijke opcentiemen: dit rapport werd gepubliceerd in het Algemeen Fiscaal Tijdschrift.

4.1.5. PHD Research grants:

4.1.5.1. Huber & Crommen

Zie supra sub 2.3.1.

4.1.5.2. KPMG

Zie supra sub 2.3.2.

4.1.5.3. Deloitte PhD research Grant

Zie supra sub 2.3.3.

4.2. Aanvragen voor onderzoeksprojecten

4.2.1. SBO – IWT (RESET)

In januari 2015 heeft Antwerp Tax Academy het SBO (Strategisch basisonderzoek) projectvoorstel RESET (*Resources for enhancing efficiency, equity and legitimacy of the tax system*) ingediend bij het IWT (Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie) met het oog op het verkrijgen van financiering.

De financiering werd niet toegekend door het IWT.

4.2.2. Hercules Project

De Herculesstichting (vanaf 1 januari 2016 geïntegreerd in het FWO) financiert sinds 2007 (middel)zware onderzoeksinfrastructuur voor fundamenteel en strategisch basisonderzoek. ATA diende een project in genaamd MINDS – MICROsimulation INFRAstructure and DATA Support for policy analysis in samenwerking met KU Leuven. Betrokkenen waren Bea Cantillon, Gerlinde Verbist, Bruno Peeters, Natascha Van Mechelen en André De Coster (KU Leuven).

De financiering voor het project werd niet toegekend.

5. Samenwerking

ATA houdt met diverse universiteiten en instanties contacten om verdere samenwerkingen op poten te zetten. Hieronder een overzicht van de samenwerkingen die reeds werden aangegaan:

- **Tilburg University:** Er is afgesproken met de Universiteit van Tilburg dat de onderwerpen van de eindverhandelingen van de studenten Master Fiscaal Recht dubbel worden toegekend aan een van onze studenten en aan een Tilburgse student. Daar komt dan rechtsvergelijkend onderzoek uit voort. In een opstartfase (academiejaar 2014-2015) werden een zestal onderzoekstitels voorgesteld.
- **ICHEC – ESSF:** Er is een samenwerkingsakkoord met ICHEC (Brussels Management School) sinds 1996. De bedoeling is dat docenten, maar ook studenten en onderzoekers, naar Antwerpen komen. De samenwerking is onder meer interessant voor internationale studiedagen en ideaal voor tweetalige activiteiten.
- **ULuik (Tax Institute HEC Liège):** Er is een samenwerking in de vorm van een dubbeldoctoraat en de internationale Francqui-leerstoel is toegekend met UAntwerpen als onthaalinstelling en de ULuik als partnerinstelling.
- **SIRET (Scientific Institute for Research in Economics of Taxation):** SIRET is een samenwerkingsverband van de Sectie Fiscale Economie van de Universiteit van Amsterdam, het Fiscaal Economisch Instituut (FEI) van de Erasmus Universiteit Rotterdam en het Fiscaal Economisch Instituut Tilburg (FEIT) van de Universiteit van Tilburg, met als doel de bevordering van het fiscaal economisch onderzoek in Nederland. In januari 2015 was een eerste bijeenkomst gepland om te overleggen over een eventuele samenwerking tussen ATA en SIRET. SIRET is onder meer sterk geïnteresseerd in het belastingsimulatiemodel van Gerlinde Verbist en André Decoster. Het jaarlijkse SIRET-congres vond plaats op 11 september 2015. Prof. dr. Bruno Peeters gaf op het congres een lezing over de *tax shift* in België.

6. Financiële situatie

De werkingsmiddelen van de Antwerp Tax Academy zijn beperkt. Het budget werd daarom tijdens het eerste werkjaar ten laste gelegd van het krediet van de Master Fiscaal Recht, van sponsoring (desgevallend in natura) door derden en door opbrengsten van door Antwerp Tax Academy georganiseerde studiedagen en congressen. Met het aantrekken van onderzoeksprojecten is Antwerp Tax Academy erin geslaagd op korte termijn te komen tot de vooropgestelde zelffinanciering.

De financiële kerncijfers zijn als volgt:

FINANCIEEL OVERZICHT ANTWERP TAX ACADEMY 2015

OVERGEDRAGEN SALDI VAN 2014

8.886,99

INKOMSTEN 2015 (in EUR)

Inschrijvingsgelden	20.403,00
TOTAAL INKOMSTEN 2015	20.403,00
UITGAVEN 2014 (in EUR)	
ALEA (kosten mbt catering)	2.083,34
Kosten ICT, REPRO, Rekeningrijden gelegenheidsgeschenken	4.854,98
Erelonen	935,60
Kosten overhead	1.903,85
Overdracht saldi	-31.082,14
TOTAAL UITGAVEN 2015	-21.304,37
JAARRESULTAAT 2015	41.707,37
TOTAAL BESCHIKBAAR SALDO 2015	50.594,36

7. Verdere planning

- Maart 2016: Indienen FWO-projecten:
 - Patrick De Pelsmacker, Leona Van Vaerenbergh en Bruno Peeters: *How nudging can contribute to an effective communication by the tax authorities to the taxpayer* (Hoe 'nudging' kan bijdragen tot een doeltreffende communicatie van de belastingadministratie met de belastingplichtige)
 - Anne Van de Vijver en Luc Van Liedekerke: *Corporate social responsibility and taxation* (Maatschappelijk verantwoord ondernemen en belastingheffing)
 - Renate Barbaix en Frederik Swennen: *The function and Criteria of Intergenerational Inheritance Law* (met fiscaal luik)
- Voorjaar 2016: indienen deelproject (uit de eerdere SBO-aanvraag) bij de Vlaamse Overheid: Begrijpelijke taal en Nudging met linguïstische analyse van fiscale (beleids)documenten
- Voorjaar 2016: indiening project bij de Europese Commissie (DG Competition) over "*Fiscal State Aid and the Rule of National Judges within the EU Commission's Modernization Programme*"
- Activiteiten 2016:
 - Voorjaar 2016: 4 studieavonden over het OESO actieplan tegen Base Erosion and Profit Shifting (BEPS)
 - Najaar 2016: Fiscale opleiding op maat voor de Stad Antwerpen
 - Najaar 2016: Opleiding douanerechten
 - Voorjaar 2017: Buitenlandse Francqui-leerstoel: toekenning aan Prof. dr. dr. h.c. Wolfgang Schön (Max Planck Institute for Tax Law and Public Finance). De inaugurale rede zal plaatsvinden op 6 maart 2017.

Jaarverslag Antwerp Tax Academy 2015

Bijlage - Activiteitenprogramma's

1.1. Studienamiddag Rekeningrijden (12 februari 2015)

Programma

- 13.30 uur Onthaal
- 14.00 uur **Verwelkoming**
prof. dr. Bruno Peeters, *gewoon hoogleraar Universiteit Antwerpen, Faculteit Rechten, advocaat balie Antwerpen, voorzitter Antwerp Tax Academy*
- 14.10 uur **Rekeningrijden: economische wenselijkheid en buitenlandse ervaringen**
prof. dr. Bruno De Borger, *gewoon hoogleraar Universiteit Antwerpen, Faculteit TEW*
dr. Maria Börjesson, *KTH Royal Institute of Technology (Stockholm)*
- 15.00 uur **Het experiment rekeningrijden in Brussel***
dr. Inge Mayeres, *Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO)*
- 15.45 uur Koffiepauze
- 16.15 uur **De kilometerheffing: regelgevend kader, toepassingsgebied en handhaving**
Johan Schoups, *secretaris-generaal Viapass*
Alain François, *advocaat balie Brussel*
- 17.15 uur **btw-statuu**
Veerle Coussée, *VAT director, KPMG*
- 17.35 uur **Vragen**
- 17.45 uur **Slot**

1.2. UCSIA/ATA congres workshop "Taxation and Trust: Legitimizing Redistributive Tax Policies" (6 mei 2015)

Programma

- 17:30 **Onthaal**
- 18:00 **Verwelkoming**

Prof. dr. Luc Braeckmans, UCSIA, academisch directeur a.i.

18:05 **Inleiding**

Prof. dr. Willem Lemmens, hoogleraar, Departement Wijsbegeerte, Universiteit Antwerpen en ATA

18:15 **The Spirit of the Law: Cooperation versus Aggressive Tax Avoidance**

Prof. dr. Eric Kirchler, vice-decaan van de Faculteit Psychologie en professor Economische Psychologie, Universiteit van Wenen

Professor Kirchler bestudeert de psychologie en het economisch gedrag van burgers, werk en organisaties. In deze lezing besteedt hij bijzondere aandacht aan agressieve belastingplanning en winstverschuiving, aan overheidsregulering en aan de wijze waarop de kwaliteit van de interactie tussen de belastingplichtigen en de fiscale overheid mee bepalend zijn voor een gedwongen dan wel vrijwillige naleving van de fiscale verplichtingen. Professor Kirchler beargumenteert dat het klimaat tussen beiden bepalend is voor het gedrag van de belastingplichtigen.

18:45 **Who's Got the Power to Tax Corporations? And Why Aren't They Using It?**

Prof. dr. Allison Christians, hoofddocente van de H. Heward Stikeman leerstoel Belastingrecht aan de McGill University, Montreal

Wanneer de meest zichtbare en winstgevende multinationale bedrijven maar een fractie aan belastingen betalen op globaal niveau, is dit dan een probleem en indien zo, wie moet dit probleem dan oplossen? In deze lezing focust professor Christians op de vraag wie schade ondervindt van de onder-taxatie van multinationals, op welke manier ze schade ondervinden en wie de verantwoordelijkheid draagt voor deze status-quo in een globaal verbonden wereld.

19:15 **Vragen**

19:45 **Einde**

1.3. Studiedagen: Overdracht van familiale ondernemingen (1 en 8 oktober 2015)

Programma dag 1 - Overdracht vanuit het perspectief van de ondernemer

Donderdag 1 oktober 2015 - 13.00-18.00 uur (broodjes voorzien vanaf 12.30 uur)

12.30u - 13.00u: **onthaal** met broodjes

13.00u - 13.10u: **Inleiding** (Prof. dr. Bruno Peeters)

13.10u - 14.20u: **Overdracht van familieonderneming - waardering (Prof. dr. Eddy Laveren (AMS))**
Ongeacht hoe de overdracht gebeurt, zij zal moeten worden gewaardeerd, zowel voor civiele als voor fiscale doeleinden. Nochtans is een dergelijke waardering geen evidente oefening. In deze inleidende uiteenzetting zal prof. Eddy Laveren inzoomen op een aantal technieken van de waardering van de familieonderneming.

14.20u - 15.15u: **Burgerrechtelijke aandachtspunten deel I (Prof. dr. Renate Barbaix)**

Wordt de familieonderneming overgedragen aan één van de afstammelingen via schenking of via

legaat, dan heeft dat belangrijke familiaalvermogensrechtelijke repercussies. Om te beginnen rijzen er zowel bij de beschikker als bij de verwerver een aantal huwelijksvermogensrechtelijke problemen. Daarnaast zijn er ook erfrechtelijke gevolgen van deze overdracht. Prof. Renate Barbaix focust op deze belangrijke civielrechtelijke aandachtspunten en suggereert oplossingen, waar mogelijk.

15.15u - 15.45u: **Koffiepauze**

15.45u - 16.15u: **Burgerrechtelijke aandachtspunten deel II (Prof. dr. Renate Barbaix)**

16.15u - 17.30u: **Fiscaalrechtelijke aandachtspunten, met nadruk op schenk- en erfbelasting (Prof. dr. Nicolas Geelhand)**

Gekoppeld aan de civielrechtelijke aandachtspunten heeft de schenking of de vererving van de familieonderneming uiteraard ook fiscaalrechtelijke gevolgen. Prof. Nicolas Geelhand bespreekt de gevolgen van de overdracht voor de schenk- en erfbelasting. Hij bespreekt zowel de algemene regels als de bijzondere regels voor de overdracht van de familieonderneming.

17.30u - 18.00u: **Vragen**

Programma dag 2 - Overdracht vanuit het perspectief van de onderneming

Donderdag 8 oktober 2015 - 13.00-18.00 uur (broodjes voorzien vanaf 12.30 uur)

12.30u - 13.00u: **onthaal met broodjes**

13.00u – 13.10u: **Inleiding (Prof. dr. Bruno Peeters)**

13.10u - 14.20u: **Vennootschapsrechtelijke aandachtspunten (Prof. dr. Robby Houben)**

14.20u - 15.15u: **Fiscaalrechtelijke aandachtspunten Personenbelasting (Prof. dr. Elly Van de Velde)**

15.15u - 15.45u: **Koffiepauze**

15.45u - 16.30u: **Vennootschapsbelasting (Prof. dr. Anne Van de Vijver)**

16.30u - 17.30u : **BTW (Mr. Stijn Vastmans) en Registratierechten (Prof. dr. Anne Van de Vijver)**

17.30u - 18.00u: **Vragen**

1.4 Morning lectures: Rulings (18 november 2015) en Residence of companies (25 november 2015)

18 november 2015 - 9u-11u

Introduction - Prof. dr. Anne Van de Vijver (UAntwerpen, Antwerp Tax Academy)

Speaker - Prof. dr. Elly Van de Velde (UHasselt, UAntwerpen)

Tax rulings offer certainty to the taxpayers. However, certain tax rulings facilitating (aggressive) tax planning, have become subject of debate, not only in Belgium but also at the level of the EU and the OECD. Prof. Van de Velde provides an update and a comparative overview of the different systems.

25 november 2015

Introduction - Prof. dr. Anne Van de Vijver (UAntwerpen, Antwerp Tax Academy)

Speakers - Prof. dr. Daniel Smit (Tilburg University) and Drs. Linda Brosens (UAntwerpen)

A company's tax residence determines the place where it is subject to worldwide taxation. This topic recently gained media attention due to companies possibly leaving Belgium for Luxembourg, the UK or other countries. Criteria to determine the company's tax residence may vary across countries. Prof. Smit and Drs. Brosens discuss the rules in the Netherlands and in Belgium.

1.5 Lezing: Global Tax Accounting (10 December 2015)

10 december 2015

6.30 - 6.40 pm **Introduction**

Prof. dr. Anne Van de Vijver, University of Antwerp, Antwerp Tax Academy

6.40 - 7.40 pm **Part I**

Tax Accounting: how do multinationals report income taxes in their (consolidated) financial statements (IFRS/US GAAP)?

The fiscal position of companies in the consolidated financial statements has become more and more important and gets more and more media attention. It is one of the main points of supervision by enforcement bodies and is also of great importance in the field of auditing.

But what are some of the main rules of play? And do these rules, and the implementation thereof, evolve in an ever increasing transparent world?

In this lecture **Koen De Grave, Senior Director at PwC Tax Consultants**, will touch upon some of the main topics in tax accounting with special attention to deferred tax asset recognition (valuation allowance assessment) and uncertain tax positions.

7.40 - 8.00 pm **Break**

8.00 - 9.15 pm **Part II**